

Üst Öğrenim Bitirenlerin İntibakına İlişkin Bir Değerlendirme

UYARI: Makale'nin tamamına, sitemize üye girişi yaptıktan sonra ulaşabilirsiniz. Siteye üye değilseniz, lütfen ÜYE OL butonuna tıklayarak üye olunuz. Üyelik esnasında, girilen bilgilerin şüpheli olması halinde, üyeliğiniz silinecektir.

ÜST ÖĞRENİM BİTİRENLERİN İNTİBAKINA İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME

(Bulunulan Sınıfa Dahil Olamayacak Bir Üst Öğrenimin Bitirilmesi Hali)

Halil MEMİŞ

1. Genel Olarak

Memurların, memuriyetteyken veya memuriyetten ayrılarak bir üst öğrenimi bitirmeleri durumunda, intibaklarının nasıl yapılacağı hususu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun en çok tartışılan hükümlerinden bir tanesidir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinde, bitirilen okullara, yani memurların mezuniyet durumlarına göre yer alabilecekleri hizmet sınıfları ve mezuniyetlerine göre hangi derece ve kademedeki memuriyete başlayabilecekleri düzenlenmiştir. Bunun yanında, ilgililerin bitirdikleri okullar ve aldıkları lisans (lisans, yüksek lisans) derecelerine göre de, yararlanabilecekleri ek derece ve kademeler belirlenmiştir.

Bu düzenlemeleri anlamadan, konumuzun anlaşılabilir bir şekilde izahı zor olacaktır. Bu nedenle, yazımızda öncelikle hizmet sınıfları ve bu hizmet sınıflarında yer alabilecekler, sonrasında ise bitirilen üst öğrenimin intibak açısından önemi üzerinde durulacaktır.

2. Hizmet Sınıfları ve Bu Sınıflarda Yer Alabilecekler

657 sayılı Kanunun "Tesis edilen sınıflar" başlıklı 36 ncı maddesine göre, Bu Kanuna tabi kurumlarda çalıştırılan memurların sınıfları ve bu sınıflarda yer alabilecekler şu şekilde belirlenmiştir:

2.1. Genel İdare Hizmetleri Sınıfı

Bu Kanunun kapsamına dahil kurumlarda yönetim, icra, büro ve benzeri hizmetleri gören ve bu Kanunla tespit edilen diğer sınıflara girmeyen memurlar Genel İdare Hizmetleri sınıfını teşkil eder.

Bu hizmet sınıfında, mezuniyeti ne olursa olsun, memur olma şartlarını taşıyan tüm öğrenim mezunları yer alabilmektedir.

2.2. Teknik Hizmetler Sınıfı

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve meri hükümlere göre yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, hidrojeolog, hidrolog, jeofizikçi, fizikçi, kimyager, matematikçi, istatistikçi, yöneylemci (Hareket araştırmacısı), matematiksel iktisatçı, ekonomici ve benzeri ile teknik öğretmen okullarından mezun olup da, öğretmenlik mesleği dışında teknik hizmetlerde çalışanlar, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek Bölge Plancısı, 3437 ve 9/5/1969 tarih 1177 sayılı Kanunlara göre tütün eksperleri yetiştirilenler ile müskirat ve çay eksperleri, fen memuru, yüksek tekniker, tekniker teknisyen ve emsali teknik unvanlara sahip olup, en az orta derecede mesleki tahsil görmüş bulunanlar, Teknik Hizmetler sınıfını teşkil eder.

Bu hizmet sınıfında, bu belirlenenler dışındaki öğrenim mezunlarının yer alması mümkün değildir.

2.3. Sağlık Hizmetleri Ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı

Bu hizmet sınıfı, sağlık hizmetlerinde (Hayvan sağlığı dahil) mesleki eğitim görerek yetişmiş olan tabip, diş tabibi, eczacı, veteriner hekim gibi memurlar ile bu hizmet sahasında çalışan yüksek öğrenim görmüş fizikoterapist, tıp teknolojü, ebe, hemşire, sağlık memuru, sosyal hizmetler mütehassısı, biyolog, pisikolog, diyetçi, sağlık mühendisi, sağlık fizikçisi, sağlık idarecisi ile ebe ve hemşire, hemşire yardımcısı, (Fizik tedavi, laboratuvar, eczacı, diş anestezi, röntgen teknisyenleri ve yardımcıları, çevre sağlığı ve toplum sağlığı teknisyeni dahil) sağlık savaş memuru, hayvan sağlık memuru ve benzeri sağlık personelini kapsar.

Bu hizmet sınıfında da, bu belirlenenler dışındaki öğrenim mezunlarının yer alması mümkün değildir.

2.4. Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı

Bu sınıf, bu Kanun kapsamına giren kurumlarda eğitim ve öğretim vazifesiyle görevlendirilen öğretmenleri kapsar.

2.5. Avukatlık Hizmetleri Sınıfı

Avukatlık hizmetleri sınıfı, özel kanunlarına göre avukatlık ruhsatına sahip, baroya kayıtlı ve kurumlarını yargı mercilerinde temsil yetkisini haiz olan memurları kapsar.

2.6. Din Hizmetleri Sınıfı

Din hizmetleri sınıfı, özel kanunlarına göre çeşitli derecelerde dini eğitim görmüş olan ve dini görev yapan memurları kapsar.

2.7. Emniyet Hizmetleri Sınıfı

Bu sınıf, özel kanunlarına göre çarşı ve mahalle bekçisi, polis, komiser muavini, komiser, başkomiser emniyet müfettişi, polis müfettişi, emniyet amiri ve emniyet müdürü ve emniyet müdürü sıfatını kazanmış emniyet mensubu memurları kapsar.

2.8. Jandarma Hizmetleri Sınıfı

Bu sınıf Jandarma Genel Komutanlığı kadrolarında bulunan subay, astsubay ve uzman jandarmaları kapsar.

2.9. Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfı

Bu sınıf Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarında bulunan subay ve astsubayları kapsar.

2.10. Yardımcı Hizmetler Sınıfı

Yardımcı hizmetler sınıfı, kurumlarda her türlü yazı ve dosya dağıtmak ve toplamak, müracaat sahiplerini karşılamak ve yol göstermek; hizmet yerlerini temizleme, aydınlatma ve ısıtma işlerinde çalışmak veya basit iklim rasatlarını yapmak; ilaçlama yapmak veya yaptırmak veya tedavi kurumlarında hastaların ve hastanelerin temizliği ve basit bakımı ile ilgili hizmetleri yapmak veya kurumlarda koruma ve muhafaza hizmetleri gibi ana hizmetlere yardımcı mahiyetteki görevlerde her kurumun özel bünyesine göre ve yine bu mahiyette olmak üzere ihdasına lüzum gördüğü yardımcı hizmetleri ifa ile görevli bulunanlardan 4 üncü maddenin (D) bendinde tanımlananların dışında kalanları kapsar.

2.11. Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfı

Bu sınıf, valiler ve kaymakamlar ile bu sıfatları kazanmış olup İçişleri Bakanlığı merkez ve iller kuruluşunda çalışanları ve maiyet memurlarını kapsar.

2.12. Milli İstihbarat Hizmetleri Sınıfı

Bu sınıf, Milli İstihbarat Teşkilatı kadrolarında veya bu teşkilat emrinde çalıştırılanlardan özel kanunlarında gösterilen veya Cumhurbaşkanınca tespit edilen görevleri ifa edenleri kapsar.

Açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, her hizmet sınıfında hangi okul mezunlarının yer alacağı açık bir şekilde belirlenmiştir. Yapılan tanımlamalar çerçevesinde, bir hizmet sınıfında yer alabilmek için, maddede belirtilen kriterlerin taşınması zorunludur.

Bu çerçevede, genel idare hizmetleri sınıfı ve yardımcı hizmetler sınıfında memur olma şartlarını taşıyan tüm öğrenim mezunları yer alırken, diğer hizmet sınıflarında ise tanımlananlar dışındakiler yer alamayacaktır.

3. Memurların Bulunacağı Sınıfların Belirlenmesinde Dikkate Alınacak Öğrenim Düzeyi

Yukarıda belirttiğimiz üzere, sınıflarda yer alacak öğrenim mezunları maddede belirlenmiştir.

Burada önemli olan husus, bu öğrenimin belirlenmesinde bu okulların bir şekilde bitirilmiş olması mı, en son bitirilmiş olması mı, bitirilen öğrenim diplomasına göre işlem yapılıp yapılmaması mı hususudur.

İfade etmeliyiz ki; ibraz edilmiş ve işlem görmüş üst öğrenime ait bir diploma varken, bu öğrenim düzeyinin altındaki bir öğrenim diploması üzerine işlem gerçekleştirilmesi mümkün değildir.

Diğer bir ifade ile, ibraz edilmiş ve işlem gerçekleştirilmiş en son diploma, memurların yer alacağı hizmet sınıflarını, derecelerini ve mali haklarını belirleyecektir.

Burada işlem den kastettiğimiz ise, ibraz edilen diplomaya göre intibak işlemlerinin gerçekleştirilmiş olmasıdır. Bu durumu bir örnekle şu şekilde izah edebiliriz. 4 yıllık Kamu Yönetimi Mezunu olan ve buna ilişkin diplomasını ibraz ederek memuriyete giren, veya memuriyetten sonra bu diplomayı ibraz ederek intibak işlemi yaptıran bir memur, daha sonra bitireceği 2 yıllık teknik öğrenim diplomasını ibraz ederek, buna göre kendisine işlem tesis edilmesini isteyemez.

Buna karşılık, mevcut öğrenim düzeyine göre üst öğrenim niteliğinde olan bir başka okulun bitirilmiş olması da, tek başına memuriyet açısından bir anlam ifade etmeyecektir. Memuriyet açısından bitirilen okulun anlam ifade edebilmesi, diğer bir ifade ile o öğrenim durumuna göre işlem tesis edilebilmesi için, ilgili tarafından işlem yapılmak üzere bu diplomanın kuruma ibraz edilmesine bağlıdır.

Bu şekilde ibraz edilen diplomaya göre işlem yapılabilmesi için ise, farklı görüşlere rağmen kanaatimiz odur ki, diplomanın ya ilgilinin bulunduğu hizmet sınıfına ilişkin olması veya ilgilinin ibraz ettiği diplomaya uygun hizmet sınıfına atanması gerekir. Konu, aşağıdaki başlıklarda değerlendirilecektir.

4. Ek Derece ve Kademe İmkani

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36 ncı maddesinin "Ortak Hükümler" bölümünde, bazı öğrenim mezunlarının yararlanacakları ek derece ve kademeler ile bunlardan hangi şartlarda yararlanacakları hükme bağlanmıştır.

İntibakların yapılmasında, tereddütler, Teknik Hizmetler Sınıfından bir kadroda yer alanların, bu hizmet sınıfına dahil olamayacak bir yüksek öğrenimi bitirmeleri halinde, intibaklarının yapılıp yapılamayacağı noktasında yoğunlaşmaktadır. Bu nedenle, konu teknik hizmetler sınıfı özelinde değerlendirilecektir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin dördüncü bendinde; *"Teknik hizmetler sınıfında görev almak şartıyla jeolog, jeofizikçi, hidrojeolog, hidrolog, jeomorfoloj, kimyager, fizikçi, matematikçi, istatistikçi, yöneylemci (harekat araştırmacısı), matematiksel iktisatçı (Ekonometrisi), Erkek Teknik Öğretmen Okulu mezunları, fen memurları, teknikerler ve yüksek teknikerler, tütün ve müskirat eksperleri, tarım alet ve makineleri Uzmanlık Yüksek Okulu mezunları ile benzeri fen bilimleri ve teknik bilimler lisansiyerleri, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun olan şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek bölge plancısı. Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Teknoloji Bölümü İş ve Teknik Anabilim Dalı mezunları, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ev Ekonomisi Yüksek Okulu mezunları üniversitelerin arkeoloji ve sanat tarihi bölümlerinin prehistorya, protohistorya ve önasya arkeolojisi, klasik arkeoloji anabilim dallarından mezun olanlar öğrenimlerine göre tespit edilen giriş derece ve kademelerine bir derece,... eklemek suretiyle bulunacak derece ve kademelerden hizmete alınırlar."* hükmü mevcuttur.

Bu bent ile hükme bağlanan husus şudur: Söz konusu hükümden yararlanabilmek için teknik hizmetler sınıfında görev almak, belirtilen unvanları taşımak veya yine aynı bentte belirtilen öğretim kurumları, bölüm veya anabilim dallarından mezun olma şartının bir arada sağlanmasıdır.

Bunun gibi, aynı maddede sağlık nitelikli okulları bitirenler, hukuk fakültelerini bitirenler gibi bir çok meslek mensubunun durumu hükme bağlanmıştır.

5. Üst Öğrenimin Bitirilmesi ve İntibak

5.1. Kanuni Çerçeve

Yukarıda belirtildiği şekilde, bitirdiği okula, yani mezuniyetine göre belirlenen bir hizmet sınıfından memuriyete başlayan veya sonradan bu sınıfa geçen memurlar, öğrenim durumlarına göre üst öğrenim niteliğinde olan okullardan mezun olabilmektedirler. Bitirilen bu üst öğrenimler, bazen buldukları hizmet sınıfı için uygun bölümler olabildiği gibi, bazen de buldukları hizmet sınıfları için uygun bölümler olamayabilmektedir.

Bitirilen üst öğrenim ilgilinin hizmet sınıfı ile ilgili değilse, intibak işlemi yapılabilecek midir?

İntibak ile ilgili düzenleme; Kanununun 36 ncı maddesinin Ortak Hükümler bölümünün 12/d bendinde "*Memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak (87 nci maddeye tabi kuramlarda çalışanlar dahil) üst öğrenimi bitirenler, aynı üst öğrenimi tahsile ara vermeden başlayan ve normal süresi içinde bitirdikten sonra memuriyete giren emsallerinin ulaştıkları derece ve kademeyi aşmamak kaydıyla, bitirdikleri üst öğrenimin giriş derece ve kademesine memuriyette geçirdikleri başarılı hizmet sürelerinin tamamı her yıl bir kademe her üç yıl bir derece hesabıyla ilave edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademeye yükseltirler.*" şeklinde düzenlenmiştir.

Bu hükümle öğrenim intibakının şartları, üst öğrenimin memuriyette iken veya memuriyetten ayrıldıktan sonra bitirilmesi, aynı üst öğrenimi tahsile ara vermeden başlayan ve normal süresi içinde bitirdikten sonra memuriyete giren emsallerinin ulaştıkları derece ve kademenin aşılmaması, üst öğrenimin giriş derece ve kademesine memuriyette geçirilen başarılı hizmet sürelerinin tamamı her yıl bir kademe, her üç yıl bir derece hesabıyla ilave edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademeye yükseltilmesi ve 657 sayılı Kanununun 36 ncı maddesinin sınıflar ve öğrenim durumları itibarıyla belirlenen giriş ve yükselinebilecek derece ve kademelerin aşılmaması olarak belirlenmiştir.[\[1\]](#)

Memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak bir üst öğrenimi bitirenlerin intibaklarının belirtilen hükme göre yapılmasında, iki kriter dikkate alınmaktadır:

- Bitirilen öğrenimin, mevcut öğrenim durumuna göre üst öğrenim niteliğinde olup olmadığı,
- Bitirilen öğrenimin, ilgilinin bulunduğu hizmet sınıfı ile ilgili olup olmadığı.

Bazı değerlendirme yapanlar ve genellikle idare mahkemeleri, intibak için bitirilen öğrenimin, mevcut öğrenim durumuna göre üst öğrenim niteliğinde olmasını yeterli görürken; Danıştay, bunun yeterli olmadığını, aynı zamanda bitirilen öğrenimin, memurun bulunduğu hizmet sınıfı ile ilgili olmasını da gerekli ve zorunlu görmektedir.

Yeni bitirilen üst öğrenimin memurların buldukları görevle ilgili olması gerektiği, aksi halde bitirilen üst öğrenime uygun bir kadroda görev almadıkça bunların intibaklarının

yapılamayacağı Danıştayın yerleşik içtihatlarıyla kabul edilmiş bulunmaktadır.[2]

5.2. İntibak İçin Bitirilen Öğrenimin Tek Başına Yeterli Olup Olmadığı

Devlet Personel Başkanlığı, 31.08.2015 tarihli görüşünde; yukarıda verdiğimiz hükümlerin bir kısmını referans göstermek suretiyle, "Ayrıca, mezkur düzenlemenin uygulamasına ilişkin çıkarılan 142 seri numaralı Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinin 5 inci maddesinde Devlet memurlarının kadro görevleri nedeniyle 657 sayılı Kanununun 36 ncı maddesinde belirtilen hizmet sınıflarından hangisinin kapsamında olduğuna ve bitirilen üst öğrenimin, ilgililerin kadro görevleri dikkate alınarak buldukları hizmet sınıfı kapsamına girecek nitelikte bir üst öğrenim olup olmadığına bakılmaksızın anılan maddenin 12/d bendi gereğince intibakının yapılması gerektiği, 6 ncı maddesinde de Devlet memurlarının görev yapmakta oldukları yerin özelliği, başarıları ve niteliklerinde değişiklik meydana getiren eğitimleri nedeniyle yararlanmış oldukları derece ve kademelerinin üst öğrenimi bitirmeleri halinde ayrıca değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir." [3] denilmiş, devamında ise (görüşün devamına aşağıda yer verilmiştir.), intibak yapılabilmesi için bitirilen üst öğrenimin bulunulan hizmet sınıfıyla ilgili olup olmamasının önemli olmadığını, esas olan hususun bitirilen öğrenimin mevcut öğrenime göre üst öğrenim niteliğinde olup olmadığını ortaya koymuştur.

Bu görüşü değerlendirmemiz gerekirse, şu sonuçlara varmamız mümkündür:

Devlet Personel Başkanlığının bahsi geçen görüşteki, "657 sayılı Kanununun 36 ncı maddesinde belirtilen hizmet sınıflarından hangisinin kapsamında olduğuna ve bitirilen üst öğrenimin, ilgililerin kadro görevleri dikkate alınarak buldukları hizmet sınıfı kapsamına girecek nitelikte bir üst öğrenim olup olmadığına bakılmaksızın anılan maddenin 12/d bendi gereğince intibakının yapılması gerektiği" şeklindeki görüşünü doğru kabul etmemiz, diğer bir ifade ile her zaman geçerli kabul etmemiz mümkün değildir.

Bitirilen üst öğrenim, memurun sınıfı ile ilgili ise intibakta sorun olmayacaktır. Peki, değilse? İşte burada sorun vardır. İlgilinin bitirdiği üst öğrenim, sınıfı ile ilgili değil ve tüm intibakları bitirilen üst öğrenime göre yapılacak, mali hakları buna göre belirlenecekse, bu nasıl mümkün olacaktır? Müşahhas olarak konuyu şu şekilde ortaya koyabiliriz. Teknik Hizmetler Sınıfında bulunan, mezuniyeti 2 yıllık mesleki yüksek okul olan ve Tekniker kadrosundaki bir memurun, 4 yıllık Kamu Yönetimi bölümünü bitirdiğini varsayalım. Kamu Yönetimi mezunlarının Teknik Hizmetler Sınıfında yer almayacağını düşündüğümüzde, ilgilinin memuriyetteki durumu da işlem gören en son öğrenim diplomasına göre olacağına göre, bu kişinin sınıfı değiştirmeden intibakının yapılması ne derece hukuki olacaktır? İntibakının yapılması halinde, ilgili memurun sınıfını değiştirmedeği takdirde, sorunlu bir durum ortaya çıkacaktır. Kamu Yönetimi mezunu bir memurun Teknik Hizmetler Sınıfında yer alması mümkün olmayacağından,

sağlıklı bir sonucun ortaya çıkmayacağı açıktır. Bu nedenle, Devlet Personel Başkanlığının bu kanaatine katılmamız mümkün değildir.

Görüşte yer alan; "Ayrıca, mezkur düzenlemenin uygulamasına ilişkin çıkarılan 142 seri numaralı Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinin 5 inci maddesinde Devlet memurlarının kadro görevleri nedeniyle 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde belirtilen hizmet sınıflarından hangisinin kapsamında olduğuna ve bitirilen üst öğrenimin, ilgililerin kadro görevleri dikkate alınarak buldukları hizmet sınıfı kapsamına girecek nitelikte bir üst öğrenim olup olmadığına bakılmaksızın anılan maddenin 12/d bendi gereğince intibakının yapılması gerektiği, 6 ncı maddesinde de Devlet memurlarının görev yapmakta oldukları yerin özelliği, başarıları ve niteliklerinde değişiklik meydana getiren eğitimleri nedeniyle yararlanmış oldukları derece ve kademelerinin üst öğrenimi bitirmeleri halinde ayrıca değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir." yönündeki belirleme, atıf yapılan tebliğ (142 seri numaralı Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği) halen yürürlükte bulunan bir tebliğ olmadığı için geçerli bir gerekçeden mahrumdur. Bu nedenle, değerlendirmemizde üzerinde durulmamıştır.

Yine görüşte yer alan;

"Diğer taraftan, Devlet memurlarının memuriyete girmeden ya da memurluktan ayrılarak yapmış oldukları hizmetlerinin kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinde ne şekilde değerlendirileceğine ilişkin hükümlere 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin "Ortak Hükümler" bölümünün (C) fıkrasında ver verilmiş olup, söz konusu fıkranın birinci bendinde "Teknik hizmetler sınıfına girenlerden memurluğa girmeden önce yurt içinde veya yurt dışında mesleklerini serbest olarak veya resmi veya özel müesseselerde ifa edenlerle memuriyetten ayrıldıktan sonra bu işlerde çalışarak yeniden memuriyete girmek isteyenlerin teknik hizmetlerde geçen süresinden bu kanun ve bu kanunun 87 nci maddesinde sözü edilen kurumlarda geçen sürenin tamamı ve geri kalan sürenin 3/4'ü toplamı memuriyette geçmiş sayılarak bu süreler her yılı bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir." hükmü yer almaktadır.

Mezkur hüküm kapsamında hizmet değerlendirilmesinden faydalanabilmek için teknik hizmetler sınıfında görev almak, memuriyete girmeden önce veya memuriyetten ayrılarak mesleklerini özel veya kamu kurumlarında icra etmek, mesleğin icrası için mer'i mevzuat gereğince aranılan şartların taşınması ve sosyal güvenlik kuruntuna pirim ödenmiş olması gerekmektedir.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; tekniker unvanlı kadroda görev yapan ilgilinin lisans mezuniyeti sebebiyle 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin (A) fıkrasının 12/d bendi hükmü uyarınca yapılacak olan intibak İşleminde bitirilen üst öğrenimin ilgilinin bulunduğu hizmet sınıfı kapsamına girecek nitelikte bir üst öğrenim

olup olmadığına bakılmaksızın memuriyette geçen ve 657 sayılı Kanununun 36/C-1 maddesinde yer alan usul ve esaslara göre kazanılmış hak aylık derece ve kademesinde değerlendirilmek suretiyle memuriyette geçmiş sayılan toplam hizmetlerinin emsalini geçmemek üzere değerlendirilmesi, tekniker olması sebebiyle mezkur Kanununun 36/A-4 bendinde yer alan özel hüküm uyarınca yararlandığı bir derecenin ise ayrıca ilave edilmesi gerektiği mütalaa edilmektedir."

şeklindeki değerlendirmede, kendi içerisinde tutarsızdır. Teknik hizmetler sınıfında yer alanlara sağlanan haklara ilişkin "Mezkur hüküm kapsamında hizmet değerlendirilmesinden faydalanabilmek için teknik hizmetler sınıfında görev almak" hususunun gerekliliğinden bahsedilirken, buna aykırı bir şekilde, 12/d uygulamasının niteliği gereği, bitirilen üst öğrenimin bulunulan sınıfla ilgili olmaması halinde dahi yapılabileceği ifade edilmektedir. Bu bile, başlı başına bir çelişkidir. Bir taraftan bulunulan hizmet sınıfının şartlarını taşımanın zorunluluğundan bahsedilirken, buna uyulmadan intibak yapılabileceğini ifade etmenin izahı yoktur.

Dolayısıyla, intibakın yapılabilmesi için bitirilen öğrenimin, sırf mevcut öğrenime göre üst öğrenim olmasının yeterli olacağı hususu hukuki gerekçe ve mesnetlerden uzaktır.

5.3. Bitirilen Öğrenimin, İlgilinin Bulunduğu Hizmet Sınıfı İle İlgili Olması Gerektiği

Bitirilen öğrenimin, mevcut öğrenim durumuna göre üst öğrenim niteliğinde olduğu ve bunun yeterli sayılacağı yönündeki Devlet Personel Başkanlığının aksine, Danıştay bitirilen öğrenimin, ilgilinin bulunduğu hizmet sınıfı ile ilgili olması gerektiği, aksi halde intibak hükümlerinden, sınıf değiştirmedeği sürece yararlanamayacağı yönünde içtihat oluşturmuştur.

Özetle Danıştay 5. Dairesi; yeni bitirilen üst öğrenimin, memurların buldukları görevle ilgili olması gerektiği; bitirilen üst öğrenime uygun bir kadroda görev almadıkça, intibaklarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36/a-12-d maddesi uyarınca yapılamayacağı yönünde karar vermiştir.[\[4\]](#)

Danıştayın bu kararı ve aynı şekildeki birçok içtihadı, yukarıda belirttiğimiz üzere, memurların bitirdikleri üst öğrenimlerin, hizmet sınıflarında yer alabilme kriterlerine göre verilmiş bir kararlardır.

6. Sonuç:

İntibak ile ilgili olarak, bitirilen öğrenimin üst öğrenim olmasının 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin Ortak Hükümler bölümünün 12/d bendine göre intibak için yeterli olup olmadığı, bunun yanında başka şartların varlığının gerekip gerekmediğinin irdelendiği bu yazımızda vardığımız kanaat şudur:

Memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak bir üst öğrenimi bitirenlerin intibaklarının belirtilen hükme göre yapılabilmesi için;

- Bitirilen öğrenimin, öncelikle mevcut öğrenim durumuna göre üst öğrenim niteliğinde olması şarttır. Mevcut öğrenime göre, üst öğrenim niteliğinde olmayan öğrenim nedeniyle intibak yapılmasının mümkün olmadığı,

- Bitirilen öğrenimin, mevcut öğrenime göre üst öğrenim niteliğinde olmasının yanında, aynı zamanda ilgilinin bulunduğu hizmet sınıfı ile ilgili olması da zorunludur.

Bitirilen öğrenimin, ilgilinin bulunduğu hizmet sınıfı ile ilgili olmaması durumunda intibak işleminin yapılabilmesi için, memurun bitirdiği üst öğrenimin yer alabileceği bir hizmet sınıfına atamasının yapılması gerekmektedir. Bu atama işlemini müteakip intibak işlemlerinin yapılması mümkündür.

[\[1\]](#) Devlet Personel Başkanlığının 31.08.2015 tarih ve 5693 sayılı görüşü.

[\[2\]](#) Danıştay 5. Dairesinin 5.7.2010 tarih ve Esas No: 2008/1220, Karar No: 2010/5076 sayılı Kararı.

[\[3\]](#) Devlet Personel Başkanlığının 31.08.2015 tarih ve 5693 sayılı görüşü.

[\[4\]](#) Danıştay 5. Dairesinin 5.7.2010 tarih ve Esas No: 2008/1220, Karar No: 2010/5076 sayılı kararı.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA